

WWW. SZTUM .PL

INFORMATOR MIASTA I GMINY SZTUM
MAJ 2023 ISBN 978-83-67003-81-0

SOŁECTWA: BARLEWICE • BIAŁA GÓRA • CZERNIN • UL. DOMAŃSKIEGO • GOŚCISZEWO • GRONAJNY • KĘPINA • KONIECWAŁD
KOŚLINKA • NOWA WIEŚ • PAROWY • PIEKŁO • PIETRZWAŁD • POSTOLIN • SZTUMSKA WIEŚ • SZTUMSKIE POLE • UŚNICE • ZAJEZIERZE

Sztum w Metropolii

Str 3

Rewitalizacja krok po kroku

Str 8

To był imponujący Finał

Str 4

Stypendium sportowe Burmistrza Miasta i Gminy Sztum przyznane.

Kacper Traczewski - zawodnik KS Victoria Sztum został sportowym stypendystą Burmistrza Miasta i Gminy Sztum. Uroczystość wręczenia odbyła się podczas 53 sesji Rady Miejskiej w Sztumie. Kacper Traczewski stypendium otrzymał za szczególne osiągnięcia sportowe, czyli m.in. zdobycie brązowego medalu XXXVI Mistrzostw Polski w Maratonie Kajakowym na dystansie 28 kilometrów. Kacper należy do kadry Polski seniorów w kajakarstwie, a na co dzień trenuje pod okiem Marka Kuczewskiego. Takie talenty wstają na naszej sztumskiej plaży. Gratulacje składali Burmistrz Miasta i Gminy Sztum Leszek Tabor oraz Przewodniczący Rady Miejskiej Czestaw Oleksiak.

Nowe boisko w „Dwójce”

Asfaltowe boisko przy Szkole Podstawowej nr 2 w Sztumie wkrótce zostanie gruntownie zmodernizowane. Zakres prac obejmie przede wszystkim wymianę nawierzchni. Twardy, stary asfalt zastąpi nowoczesna i bezpieczna nawierzchnia z elastycznego tworzywa sztucznego. Zamontowane zostaną nowe bramki i tablice do koszykówki, powstanie też nowoczesny tor do skoku w dal oraz nowe ogrodzenie. Całość inwestycji pochłonie ponad 900 tysięcy złotych, z czego połowę stanowi dofinansowanie w ramach programu Sportowa Polska. Symboliczny czek na kwotę 436 500 zł przekazał Burmistrzowi Miasta i Gminy Sztum Leszkowi Taborowi wiceminister Aktywów Państwowych Karol Rabenda, podczas skromnej uroczystości w szkole. Prace przy tej oczekiwanej inwestycji rozpoczyna się wkrótce i wszystko wskazuje na to, że nowy rok szkolny uczniowie „Dwójki” zainaugurują na nowym boisku.

Salon Muzyczny Bieleckiego powraca

Wacława Bieleckiego nikomu w Sztumie przedstawiać nie trzeba. Pedagog, działacz społeczny i wielki animator kultury z pasją, dzielący się swoją wiedzą z każdym, kto chce posłuchać. Do historii przeszły jego wykłady dotyczące historii muzyki. Z wielką przyjemnością informujemy, że od tego roku wznowił działalność jego Salon Muzyczny. Wykłady odbywają się w Bibliotece Sztumskiego Centrum Kultury. Pierwszy zatytułowany „Poloneza czas zacząć” dotyczył twórczości Michała Kleofasa Ogińskiego, którego polonez „Pożegnanie z ojczyzną” przyniósł mu międzynarodową sławę. Kolejny swój wykład Wacław Bielecki poświęcił „Czterem porom roku” Antonio Vivaldiego. Podczas wykładów przekazywana jest olbrzymia dawka fachowej wiedzy, ale dzięki pogodnemu temperamentowi Wacława Bieleckiego i jego niezwyktemu darowi do budowania narracji, są niezwykle wciągające i dalekie od dydaktycznej nudy. Koniecznie śledźcie profil FB Biblioteki Sztumskiego Centrum Kultury, aby sprawdzić, kiedy odbędą się kolejne spotkania i czego będą dotyczyć. Wielka kultura w małym mieście? Oczywiście, że tak i to również dzięki Salonowi Muzycznemu Bieleckiego.

Sztum w Metropolii

Szymon Niewdana

Miasto i Gmina Sztum, jednogłośnie decyzją Rady Obszaru Metropolitalnego Gdańsk Gdynia Sopot, zostało przyjęte do Stowarzyszenia, które od teraz liczy 60 gmin, miast i powiatów.

- Ziemię Sztumską łączą z Metropolią Gdańsk-Gdynia-Sopot mocne więzi historyczne - mówi burmistrz miasta i gminy Sztum **Leszek Tabor** - Przystępując do Stowarzyszenia skupiamy się jednak na teraźniejszości i przyszłości. Chcemy wspólnie ze stowarzyszonymi samorządami budować pomysły naszych wspólnot samorządowych oraz Pomorza - podkreśla burmistrz Sztumu.

Jakie korzyści może przynieść Mieszkańcom Miasta i Gminy Sztum obecność w Obszarze Metropolitalnym? Polskie przysłowie mówi, że „duży może więcej” i do tego właśnie sprowadzają się potencjalne korzyści. Obszar Metropolitalny działa w takich dziedzinach jak: transport publiczny, rynek pracy i aktywizacja mieszkańców, ekonomia społeczna, integracja imigrantów, kultura i promocja zdrowia, rozwój lokalnych przedsiębiorstw, ochrona środowiska, planowanie przestrzenne i promocja. Obszar Metropolitalny koordynuje realizację pakietu projektów europejskich współfinansowanych z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Pomorskiego na lata 2014-2020 o wartości 1,9 mld zł (w tym 1,1 mld z funduszy UE). Ponadto OMGGG pośrednio koordynuje pakiet projektów współfinansowanych w ramach Programu Infrastruktura i Środowisko 2014-2020, o wartości 1,4 mld zł (w tym 708,3 mln dofinansowanie UE). Mówiąc krótko udział w OMGGG powinien ułatwić dostęp do środków europejskich, bez których rozwój w wielu obszarach będzie raczej niemożliwy.

To wielka dumą patrzeć, jak nasza Metropolia się powiększa i rozwija - zaznacza Michał Glaser prezes Obszaru Metropolitalnego. - Jestem pewny, że nasza współpraca przyniesie wymierne korzyści, które dostrzegą i odczują mieszkańcy Sztumu - dodaje. Zarządzamy funduszami europejskimi o łącznej wartości 1,8 mld zł, co przekłada się na pakiet 201 projektów o całkowitej wartości 3,4 mld zł.

Obszar Metropolitalny Gdańsk-Gdynia-Sopot (dawniej: Gdański Obszar Metropolitalny) to stowarzyszenie samorządowe, które powstało 15 października 2011 r. z inicjatywy Prezydenta Gdańska Pawła Adamowicza. Akt założycielski podpisało 28 samorządów. Po przyjęciu Sztumu skupia 60 miast, gmin i powiatów obejmujących powierzchnię 1/3 województwa pomorskiego, na której mieszka ponad 1,6 mln mieszkańców.

To był imponujący Finał

Po dwóch latach pandemicznej przerwy, w Sztumie z pełną mocą zabrzmiała Wielka Orkiestra Świątecznej Pomocy. Poprzednie dwa Finały odbyły się w formule online, na szczęście w tym roku udało się zagrać nie tylko przy udziale publiczności, ale głośno, serdecznie i z przytupem. Po raz 31 WOŚP finiszował 29 stycznia.

- Bardzo obawialiśmy się o przebieg Finału – mówi szefowa sztumskiego sztabu WOŚP Ola Stefanowicz ze Sztumskiego Centrum Kultury – chociaż procedury mamy opłany od lat, to istniało ryzyko, że dwa lata przerwy spowodowanej pandemicznymi obostrzeniami ostudzą nieco zapał Mieszkańców Sztumu. Na szczęście stało się inaczej.

I rzeczywiście, Orkiestra w Sztumie zabrzmiała donośnie i radośnie. Hasłem tegorocznej zbiórki była diagnostyka sepsy. W zbiórce wzięło udział 35 Wolontariuszy, którzy kwestowali ze skarbonkami na ulicach naszego miasta i gminy. Oczywiście nie zabrakło wśród nich Burmistrza Miasta i Gminy Sztum Leszka Tabora. To właśnie kwota wrzucona przez mieszkańców do puszek napawa największym optymizmem, ponieważ stanowiła najważniejszy komponent zebranej przez sztumski sztab sumy.

- W Sztumie nie ma wielkich firm, które sponsorują zbiórki w dużych ośrodkach miejskich. Tutaj opieramy się na życzliwości Mieszkańców – mówi burmistrz Leszek Tabor - z radością stwierdzam, że i tym razem nie zawiedli, wykazując się wielką ofiarnością. Chcę podziękować wszystkim, którzy wsparli WOŚP choćby najmniejszym datkiem. To ważne, że potrafimy być razem i jednoczyć się wokół słusznej sprawy.

Jak 31 Finał wyglądał w liczbach?

Po podliczeniu wszystkich wpływów sztumski Finał udało się zamknąć kwotą 57 640 zł i 66 groszy. To suma większa aż o 65% w porównaniu z ubiegłym rokiem, kiedy to zbiórkę podsumowano kwotą 39 103 zł i 68 groszy. Na ten wynik złożyło się wiele czynników, ale najważniejszą rolę, jak już pisaliśmy, odegrali Wolontariusze. Z ich skarbonek uzyskano kwotę 34033 złotych i 64 grosze, czyli grubo ponad połowę zebranych środków. Aukcje allegro przyniosły

sumę 12 029 zł i 60 groszy, puszki stacjonarne umieszczone w różnych miejscach miasta i gminy, to kolejne 5 292 zł i 42 grosze, e-skarbonki zostały zasilone kwotą 3860 zł, a z pomocą mobilnego terminalu płatniczego na konto WOŚP trafiło 2425 zł. Zebrana kwota cieszy, bo statystycznie każdy mieszkaniec Miasta i Gminy Sztum zasilł w tym roku WOŚP kwotą 3,3 zł. Niby niewiele, ale łączna kwota robi już wrażenie. Warto zresztą w tym miejscu przypomnieć, że kiedy Orkiestra startowała przed 31 laty, Jurek Owsiak mówił, że nie oczekuje wiele. Wystarczy, że każdy z rodaków wrzuci do skarbonki złotówkę. Z tego oczekiwania niewielki Sztum wywiązał się z nawiązką.

Jak przebiegał 31 Finał WOŚP w Sztumie.

Pierwsi Wolontariusze na ulice miasta i gminy wyruszyli ze skarbonkami już o godz. 7 rano. To dla nich niektóre lokale gastronomiczne miały przygotowaną gorącą kawę i herbatę, za zupełną darmość oczywiście. W SCK, dokąd trafiały puszki i gdzie liczone były pieniądze, też czekały na nich gorące napoje. Puszki krążyły nie tylko po ulicach. W dzień 31 Finału różne firmy i instytucje ustawiły swoje stanowiska w Sztumskim Centrum Kultury, gdzie świadczyły usługi, albo sprzedawały swoje produkty, za grosz wrzucony do skarbonki. Była tradycyjna loteria oraz stoiska szkół i kół gospodyń wiejskich, które ofiarowały ciasta i gorące posiłki, a między koncertami, na scenie SCK trwały licytacje przedmiotów ofiarowanych na aukcję. Wśród darczyńców sztumskie firmy, osoby prywatne, stowarzyszenia i instytucje. Były też upominki ofiarowane przez sztumskie samorządy i tradycyjnie spora liczba przedmiotów ofiarowanych przez osadzonych w zakładzie karnym. Jak co roku, swój własny wkład wniósł Klub Senior+ „Amator”. Wśród dziesiątków przedmiotów ofiarowanych przez klub na aukcję, po raz kolejny znalazła się unikatowa, sztumska figurka przedstawiająca Jurka Owsiaka. Tradycyjnie też zwieńczeniem Finału był pokaz sztucznych ogni ufundowanych przez sponsora.

Do wszystkich, którzy wsparli Orkiestrę, wkrótce dotrą oficjalne podziękowania ze sztumskiego sztabu WOŚP. Ofiarności i zapał Mieszkańców miasta i gminy zastępuje na najwyższe uznanie. Dobrze, że jesteście, dziękujemy, że potraficie aktywnie wspierać szlachetną ideę. Się ma!

Pieniądze na wymianę źródła ciepła w budynkach wielorodzinnych na ekologiczne.

Nawet 37,5 tysiąca złotych mogą dostać mieszkańcy, którzy zdecydują się na wymianę nieefektywnego pieca C.O. na nowy, spełniający współczesne normy oraz na wymianę drzwi i okien, w celu poprawy efektywności energetycznej mieszkania. Wystarczy przyjść do Urzędu Miasta i Gminy Sztum i wypełnić wniosek o dofinansowanie w ramach programu Ciepłe Mieszkanie. Pieniądze czekają.

Nawet jeżeli ceny opatu i kłopot z jego dostępnością odsunęły nieco na bok dyskusję o ekologicznych walorach modernizacji źródeł ciepła, to i tak warto podjąć trud wymiany starych kopciuchów oraz okien i drzwi.

Nowe piece C.O. nie tylko mniej szkodzą środowisku, ale zużywają też mniej opału, a szczelne okna i drzwi zmniejszają straty ciepła. Aby ułatwić takie działania mieszkańcom Miasta i Gminy Sztum, samorząd przystąpił do Programu Priorytetowego Ciepłe Mieszkanie. Umowa o przystąpieniu do programu została podpisana z Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Gdańsku, a łączna kwota przyznana gminie na ten cel dofinansowania wynosi 3,975 mln zł.

Poziom dofinansowania uzależniony jest od poziomu dochodów wnioskodawcy oraz poniesionych kosztów i wynosi:

- 30% poniesionych kosztów przedsięwzięcia, nie więcej niż 15 000 zł na jeden lokal mieszkalny dla podstawowego poziomu dofinansowania,
- 60% poniesionych kosztów przedsięwzięcia, nie więcej niż 25 000 zł na jeden lokal mieszkalny dla podwyższonego poziomu dofinansowania,
- 90% poniesionych kosztów przedsięwzięcia, nie więcej niż 37 500 zł na jeden lokal mieszkalny dla najwyższego poziomu dofinansowania.

W przypadku gdy w lokalu prowadzona jest działalność gospodarcza, wysokość dotacji jest pomniejszana proporcjonalnie do powierzchni zajmowanej na jej prowadzenie.

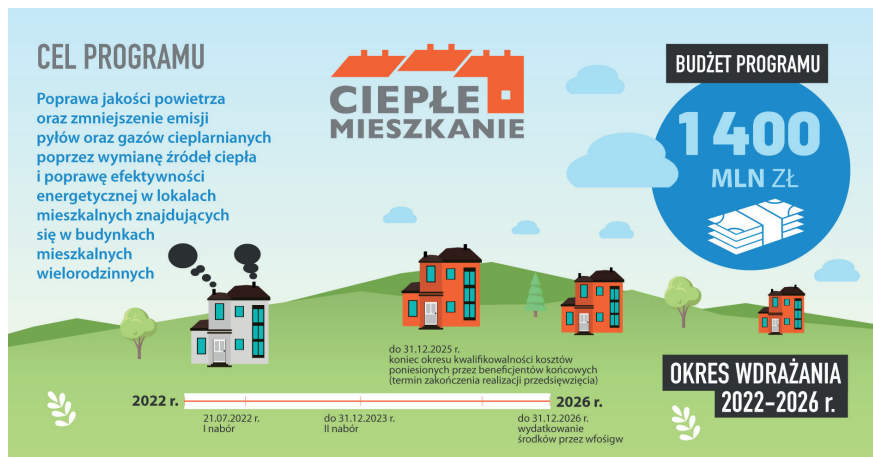
Gdy działalność gospodarcza jest prowadzona na powierzchni całkowitej przekraczającej 30% lokalu, przedsięwzięcie nie kwalifikuje się do dofinansowania.

Kryteria dochodowe uprawniające do ubiegania się o dofinansowanie:

- poziom podstawowy – dochód wnioskodawcy nie przekracza 120 000 zł rocznie,
- poziom podwyższony – przeciętny miesięczny dochód na osobę w gospodarstwie domowym nie przekracza 1 673 zł (gospodarstwo wieloosobowe) lub 2 342 zł (gospodarstwo jednoosobowe),
- poziom najwyższy - przeciętny miesięczny dochód na osobę w gospodarstwie domowym nie przekracza 900 zł (gospodarstwo wieloosobowe) lub 1 260 zł (gospodarstwo jednoosobowe).

O dofinansowanie mogą się starać właściciele lokali w budynkach wielorodzinnych, które nie posiadają technicznych lub ekonomicznych warunków przyłączenia do sieci ciepłowniczej (wymagana jest stosowna decyzja wydana przez przedsiębiorstwo ciepłownicze).

Uwaga: do dofinansowania kwalifikują się koszty zgodne z Programem Priorytetowym „Ciepłe Mieszkanie” poniesione nie wcześniej, niż po podpisaniu umowy przez mieszkańca z Miastem i Gminą Sztum.

Serdecznie zachęcamy do składania wniosków. Urzędnicy UMIG Sztum nie tylko poinformują, jak złożyć wniosek, ale pomogą też go wypełnić. Szczegółowych informacji na temat programów udziela pracownik Punktu Informacyjno-Konsultacyjnym w Urzędzie Miasta i Gminy Sztum, III piętro, pokój 67, tel. 55 64 06 330. Zapraszamy!

Konkurs Recytatorski „O Złote Usta”

To jedna z najstarszych imprez kulturalnych w naszym mieście, od lat stanowi wielkie święto żywego słowa dla dzieci i młodzieży z okolicznych szkół podstawowych. Bardzo duże zainteresowanie imprezą w tym roku pokazuje, że żywe słowo może stać się kolejną specjalnością artystyczną naszego miasta i gminy.

Po kilku edycjach, które z powodu pandemii odbywały się w formie zdalnej lub hybrydowej, na tegorocznych przesłuchaniach spotkaliśmy się ponownie na żywo. Okazało się, że byliśmy spragnieni takich spotkań, bo w tym roku konkurs cieszył się wyjątkowym zainteresowaniem i do Sztumskiego Centrum Kultury wpłynęło aż 89 kart zgłoszeniowych.

Uczestnicy zaprezentowali swoje talenty na specjalnie przygotowanej do tego celu czarnej scenie w Bibliotece KWADRO. Recytatorzy deklamowali teksty poetyckie i prozatorskie, pojawili się również artyści wykonujący poezję śpiewaną oraz prezentujący twórczość własną. Wszystko pod czujnym spojrzeniem jurorów. Ich rola nie ograniczyła się jednak tylko do oceny

kolejnych wykonań. Cennym doświadczeniem dla wszystkich uczestników były wskazówki dotyczące zachowania na scenie, dramaturgii wykonania, a nawet różnych interpretacji przedstawianych tekstów.

O statuetki wyrzeźbione przez harcmistrza Jerzego Wesotowskiego, który przed laty zainicjował konkurs w naszym mieście, walczyli reprezentanci niemal wszystkich szkół podstawowych ze Sztumu i sąsiednich miejscowości: Czernina, Gościszewa, Dzierżonia, Mikotajek Pomorskich i Starego Targu.

Zgodnie z regulaminem konkursu uczestnicy byli podzieleni na kategorie wiekowe:

- Klasy I-III i zuchy
- Klasy IV-VI i harcerze
- Klasy VII-VIII i harcerze starsi.

Tegoroczne wystąpienia konkursowe oceniała komisja artystyczna w składzie: **Ewelina Ziemba** - prezes Pomorskiego Towarzystwa Kultury Teatralnej, animatorka kultury, wieloletnia koordynatorka Ogólnopolskiego Konkursu Recytatorskiego na Pomorzu,

Jerzy Gorzko - aktor gdańskiego Teatru Wybrzeże, na scenie aktywny od lat osiemdziesiątych, mający w swoim dorobku kilkadziesiąt ról teatralnych i filmowych, **Mirostów Siedler** - Dyrektor Teatru im. Aleksandra Sewruka w Elblągu, aktor teatralny i filmowy

Adam Karaś - Dyrektor Sztumskiego Centrum Kultury, miłośnik i propagator sztuki żywego słowa.

Jury przyznało następujące nagrody i wyróżnienia:

- **w kategorii klas I-III i zuchów:**
ZŁOTE USTA: Zofia Doering
I miejsce: Natan Sielezin, Oskar Wojnowski

II miejsce: Klaudia Grabowska, Anna Żyra, Tomasz Franke, Karol Kunikowski, Liwia Wnuk, Łucja Deroszewska, Jan Knapik

III miejsce: Kornelia Bieniek, Julia Gackowska, Tymon Kopczyński, Joanna Ortmann, Anastazja Ruczowska

Wyróżnienia: Zofia Pazio, Szymon Liszewski, Hanna Krupińska, Igor Kaszubowski, Blanka Sroka, Zofia Dembowska, Michalina Powierza, Klaudia Dudkiewicz, Helena Budzowska, Klara Lewandowska, Paulina Fanslau, Katarzyna Wensierska, Oliwia Sobczyk, Jakub Nowicki, Klara Guerrero-Charycka.

- **w kategorii klas IV - VI oraz harcerzy:**

ZŁOTE USTA: Feliks Kubacki

I miejsce: Marcelina Zacharska

II miejsce: Jan Ragus, Agnieszka Sicińska, Aleksander Smoter, Urszula Czerniejewska, Maja Wiątrowska, Anna Strąk

III miejsce: Julia Powierza, Denis Moskalor, Wiktoria Lewandowska, Sonia Strąk, Tola Morzyk, Maja Wolińska, Julia Hamadyk

Wyróżnienia: Kinga Pychańska, Oliwia Grzywińska, Filip Tomasiak, Antonina Chwesiuk, Marcelina Frąckowiak, Maja Kuźma, Julia Guzińska, Kornelia Zarzecka, Kasia Czarnecka, Jan Rolek, Karolina Roston, Maciej Willma.

- **w kategorii recytacji uczniów klas VII-VIII:**

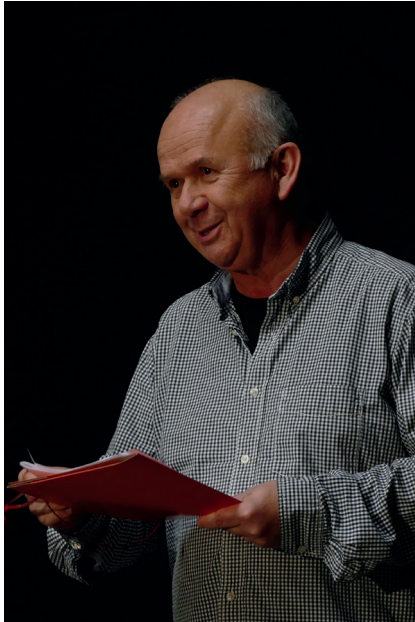
ZŁOTE USTA: Hanna Urbańska

I miejsce: Paulina Warlikowska, Zofia Dmitrzak

II miejsce: Wiktoria Łachacz, Marta Marczuk

III miejsce: Anna Kucińska, Oliwia

Dobre wieści dla Mieszkańców Czernina

Kreft, Lena Kwidzińska, Maja Wiśniewska, Aleksandra Willma

Wyróżnienia: Julia Schmidt, Mateusz Stępień, Ewelina Kopek, Marcelina Żotańdz, Julia Roszkowska, Maria Wensierska, Nadia Wojciechowska, Julia Nadrowska, Kornelia Kazimierowicz

w kategorii twórczość własnej:
nagroda: Maja Bielewicz

w kategorii poezji śpiewanej:

- **klasy I-III**
wyróżnienie: Nadia Bawolska
- **klasy IV-VI**
ZŁOTE USTA Maja Kowalska
I miejsce: Nadia Mackiewicz
II miejsce Julia Steiniger
III miejsce Celina Konefał
Wyróżnienia: Antonina Nowicka, Małgorzata Kotowska
- **klasy VII-VIII**
nagroda: Marcelina Glaza

Wszystkim laureatom gratulujemy i z niecierpliwością czekamy na kolejną, według obliczeń najstarszych sztumskich harcerzy, trzydziestą edycję „Złotych Ust”. Sztumskie Centrum Kultury, które jest organizatorem wydarzenia zapewnia, że na jubileuszową edycję przygotowuje coś specjalnego.

Już wkrótce w Czerninie ruszą dwie wyczekiwane przez Mieszkańców inwestycje budowlane. Pierwsza obejmie gruntowną modernizację ulicy Donimirskich, a druga prace w obrębie ulic Topolowej, Zielnej, Krótkiej i Okrężnej. Na obie inwestycje, których wartości przekracza 8 mln zł, samorząd Miasta i Gminy Sztum otrzymał dofinansowanie ze środków unijnych oraz krajowych.

Modernizacja ulicy Donimirskich obejmie gruntowną przebudowę na odcinku od drogi wojewódzkiej 517 do drogi gminnej w kierunku Ramz Małych, polegającą na wykonaniu nowej nawierzchni jezdni, a także remont chodników, zjazdów i miejsc postojowych. Przebudowana będzie również kanalizacja deszczowa i oświetlenie. Wartość inwestycji to 4,3 mln zł, z czego dofinansowanie to 2,7 mln zł. Wniosek o dofinansowanie, złożony przez Gminę Sztum, znalazł się na liście projektów rekomendowanych do dofinansowania

w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020, zatwierdzonej przez Zarząd Województwa Pomorskiego. Na 66 złożonych projektów, tylko 39 otrzymało dofinansowanie, w tym wniosek Miasta i Gminy Sztum. Inwestycja realizowana będzie w formule „zaprojektuj i wybuduj”, a jej wykonanie zaplanowano do końca listopada 2024 r. Kolejną inwestycją, która zmieni krajobraz Czernina będzie przebudowa ulic Topolowej, Zielnej, Krótkiej i Okrężnej. W ramach tego przedsięwzięcia 4 odcinki dróg, stanowiące jeden układ komunikacyjny, zyskają nową nawierzchnię, chodniki i dodatkowe oświetlenie. Wprowadzone będą także elementy bezpieczeństwa ruchu, takie jak progi zwalniające i aktywne oznakowanie przejść dla pieszych. Koszt inwestycji to ponad 4 mln złotych, a przyznane dofinansowanie to 2 mln 24 tys. złotych. Realizacja zaplanowana jest jeszcze w tym roku.

Rewitalizacja krok po kroku

W 2022 roku Burmistrz Miasta i Gminy Sztum podjął decyzję o rozpoczęciu prac związanych z opracowaniem gminnego programu rewitalizacji. Nie jest to obowiązkowe zadanie samorządu gminnego wynikające z przepisów odpowiedniej ustawy, ale rewitalizacja może być doskonałym narzędziem poprawienia jakości tkanki miejskiej lub całych obszarów gmin, a co za tym idzie podniesienia jakości życia na objętych nią obszarach. Nie dziwi więc, że coraz chętniej korzystają z niej samorządy pragnące przezwyciężyć bariery rozwojowe. Tak właśnie jest w Sztumie, gdzie rozpoczęto proces rewitalizacji. Wyjaśniamy zatem, czym jest rewitalizacja i komu ma służyć.

Słowu rewitalizacja przypisuje się bardzo dużo znaczeń, od wszelkich prac renowacyjnych i remontowych, po odnowę terenów zielonych. Jednak w myśl obowiązującej od 2015 roku ustawy rewitalizacja to „proces wyprowadzania ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych, prowadzony w sposób kompleksowy, poprzez zintegrowane działania na rzecz lokalnej społeczności, przestrzeni i gospodarki, skoncentrowane terytorialnie, prowadzone przez **interesariuszy** rewitalizacji na podstawie gminnego programu rewitalizacji”. Cytowani interesariusze to po prostu ludzie zamieszkujący obszar, który ma zostać objęty rewitalizacją. Mówiąc inaczej rewitalizacja na pierwszym planie stawia interesy i potrzeby lokalnej społeczności, czyli mieszkańców, którzy borykają się z barierami rozwojowymi, takimi jak występujące na osiedlu, dzielnicy czy

w sołectwie problemy społeczne – ubóstwo, bezrobocie, dziedziczenie biedy, starzenie się społeczeństwa, dysfunkcje rodzinne czy brak aktywności społecznej. Tym zjawiskom zwykle towarzyszą inne, będące ich konsekwencją, takie jak zastój gospodarczy, degradacja środowiska, przestrzenna i techniczna.

Po pierwsze diagnoza

Uruchamiając proces rewitalizacji, zaczynamy od określenia obszaru, który uległ degradacji, w wyniku której kumulują się tam negatywne zjawiska społeczne i gospodarcze. Już na tym etapie konieczny jest dialog i konsultacje z mieszkańcami. Naturalnie dane gospodarcze, demograficzne, społeczne itp., którymi dysponuje samorząd, już dają wskazówki dotyczące obszarów mogących zostać objętych rewitalizacją, ale to głos i opinia mieszkańców jest kluczowa. W tym celu prowadzone są rozmaite badania opinii społecznej. W Sztumie były to dostępne na stronie internetowej miasta i gminy anonimowe ankiety. Wypełniając je, Mieszkańcy mogli wyrazić ocenę swojego otoczenia i jego problemów. Ankiety dostępne były również w formie papierowej. Odbyły się również spotkania konsultacyjne, podczas których przedstawiciele samorządu wyjaśniali tajniki procesu rewitalizacji oraz zbierali opinie Mieszkańców.

Wyznaczenie obszaru rewitalizacji

Po analizie danych następuje wyznaczenie obszaru rewitalizacji, czyli terenów na których podejmowane

będą działania naprawcze. Mogą to być części miasta, jego dzielnice lub miejscowości wchodzące w skład jednostki samorządu. Oczywiście na tym etapie również ważne są potrzeby mieszkańców, aby w kolejnych krokach zaplanować odpowiednie działania naprawcze.

Wyznaczenie celu rewitalizacji

Po rozpoznaniu obszarów, które podane będą procesowi rewitalizacji nadchodzi czas na określenie efektów, które chcemy osiągnąć. W zależności od rozpoznanych problemów cele będą różne. Może to być szereg działań zmierzających do naprawy istniejącej infrastruktury miejskiej, mogą to być działania zwiększające aktywność gospodarczą mieszkańców lub aktywizujące ich społecznie. Może się też okazać, że należy ułatwić mieszkańcom dostęp do kultury lub prowadzić działania mające na celu poprawę jakości edukacji. Wszystko zależy od postawionej diagnozy, zatem głos mieszkańców, w języku ustawy zwanych interesariuszami ma kluczowe znaczenie.

Przyjęcie Gminnego Programu Rewitalizacji

Obszar, cel i zakres działań rewitalizacji muszą zostać zapisane w uchwale odpowiedniego organu samorządu, w wypadku Sztum w uchwale Rady Miasta. Treść uchwały powstanie w oparciu o analizę zgromadzonych danych, w tym opinii i głosów Mieszkańców, jako że partycypacja społeczna jest istotą tego procesu. Rewitalizacja musi być

prowadzona w interesie mieszkańców oraz przy ich aktywnym udziale. Wypracowana regulacja będzie podstawą do prowadzenia procesu rewitalizacji i podejmowania kolejnych działań. Przyjęcie Gminnego Programu Rewitalizacji oznacza też wzięcie odpowiedzialności za jego realizację przez samorząd oraz stanowi podstawę do planowania niezbędnych środków finansowych i pozyskiwania ich z różnych źródeł, w tym pozarządowych i europejskich.

Co wydarzy się w praktyce?

Rewitalizacja w praktyce na pewno nie będzie oznaczała jednego wielkiego przedsięwzięcia infrastrukturalnego,

realizowanego na jednym wielkim obszarze. Będzie to szereg projektów, z których jedne będą dotyczyć infrastruktury miejskiej, takiej jak chodniki czy oświetlenie uliczne albo przestrzeń publiczną. Inne będą mogły obejmować działania zmierzające do poprawy jakości środowiska czyli np. zmniejszenia emisji pyłów i gazów cieplarnianych. Na nich zyska estetyka i funkcjonalność poddawanych rewitalizacji obszarów. Oprócz projektów twardych pojawiają się też miękkie, czyli z zakresu edukacji, integracji społecznej i aktywizacji. Mogą to być dodatkowe zajęcia w szkołach lub zajęcia sportowe, różne kursy doskonalące lub pozwalające zdobyć nowe kwalifikacje itp.

Wszystko zależy od celów zapisanych w gminnym programie rewitalizacji, a te wypłyną wprost z analizy problemów zgłaszanych przez mieszkańców. Jedno jest pewne, dobrze przeprowadzony proces rewitalizacji może być doskonałym impulsem dla rozwoju miasta i gminy. Może służyć lokalnej społeczności na wiele sposobów, od poprawy jakości bezpośredniego otoczenia, do zmian negatywnych zjawisk społecznych. Słowem rewitalizacja może odmienić oblicze naszego miasta i gminy. To, jak się potoczy w praktyce zależy jednak głównie od mieszkańców i ich zaangażowania w cały proces.

Aktywni z Klubu Senior+ AMATOR

...”Wesołe jest życie staruszka, Wesołe jak piosenka jest ta, Gdzie stąpanie, zakwita mu dróżka, I świat doń się śmieje, „Ha, ha”... Od tych wersów zaczynał się refren kultowej niegdyś piosenki, autorstwa Jeremiego Przybory i Jerzego Wasowskiego z Kabaretu Starszych Panów, w niezapomnianym wykonaniu Wiesława Michnikowskiego. W Polsce wiele się zmieniło od czasów popularności tego utworu, ale członkowie Klubu Senior+ Amator pokazują, że jej słowa nie tylko są wciąż aktualne, ale nabrały nowego znaczenia.

Aktywność to słowo klucz dla osób spotykających się w klubie. Drugie słowo dobrze charakteryzujące uczestników to rozwój i to wszechstronny. Klubowicze uczestniczą w różnych odmianach zajęć gimnastyczno-ruchowych, wykładach tematycznych, zajęciach z psychologiem czy w warsztatach z wyko-

rzystaniem planszówek. Oprócz tego klubowicze regularnie bywają na spotkaniach autorskich w Bibliotece Sztumskiego Centrum Kultury i chętnie korzystają z jego oferty kulturalnej. Paletę zajęć uzupełniają różne warsztaty tematyczne, pozwalające zdobyć nowe umiejętności. Nie myślcie jednak, że działalność klubu to tylko rozrywka, choć trzeba przyznać, że zorganizowany tam karnawałowy bal przebierańców, cieszył się ogromnym powodzeniem i był długo wspomniany przez klubowiczów. Chętnie włączają się oni w akcje społeczne. Od lat sztumskie Finały Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy nie mogą się obyć bez udziału klubowiczów. Liczba przedmiotów ofiarowanych na licytację, które klubowicze wykonali osobiście, idzie już w tysiące, a słynna włóczkowa figurka przedstawiająca Jurka Owsiaka stała się jednym z najbardziej rozpo-

znawalnych symboli Orkiestry w naszym mieście. Te wszystkie działania wpływają na zwiększenie aktywnego uczestnictwa seniorów w życiu społecznym, a o to tu przede wszystkim chodzi.

Od początku tego roku uczestnicy Klubu Senior+ Amator mogą korzystać z nowej bogatej oferty. Znajdziecie w niej zajęcia gimnastyczno-ruchowe, zajęcia z psychologiem, zajęcia manualne z florystyki, zajęcia z wykorzystaniem gier planszowych, warsztaty kulinarne, wykłady tematyczne, warsztaty cyfrowe i fotograficzne oraz udział w wydarzeniach kulturalno-oświatowych.

Prowadzenie Klubu Senior+ „AMATOR” powierzone zostało Stowarzyszeniu na rzecz wspierania aktywności seniorów „Labuntur Anni” na zlecenie Miasta i Gminy Sztum. Zapraszamy.

I posprzątane

1,5 tony śmieci zebrali Wolontariusze uczestniczący w tegorocznej akcji wiosennego sprzątnięcia brzegów jeziora Zajezierskiego. Aż tyle, czy tylko tyle? Biorąc pod uwagę, że dominowały plastikowe butelki i puszki, które nie ważą zbyt wiele, ilość wydaje się imponująca, ale tym razem śmieci było o dwie tony mniej niż w roku ubiegłym. To wielki postęp, który pokazuje, że coraz bardziej dbamy o nasze środowisko, choć niestety wciąż jednak są ludzie, którzy mają problem z zabraniem ze sobą tego, co przynieśli nad wodę, by umilić sobie spędzany tam czas. Pozostaje mieć nadzieję, że z roku na rok sytuacja będzie lepsza, a społeczne akcje, takie jak wspólne sprzątnięcie jeziora, wydatnie w tym pomogą.

Piknik z Iskrą

Stajnia Iskra ze Sztumskiego Pola serdecznie zaprasza na VIII Piknik z Iskrą oraz XI Zawody w skokach przez przeszkody o Puchar Burmistrza Sztumu, które odbędą się w niedzielę 28 maja, w godzinach 11.00-16.00.

Wśród atrakcji znajdują się m.in. zwiedzanie stadniny, przejażdżki na końskim grzbiecie, dmuchane zamki, trampoliny, konkursy dla dzieci oraz prezentacje lokalnych organizacji i stowarzyszeń. Na licznych stoiskach będzie można poznać lokalną kulturę, sztukę i kuchnię. Podczas pikniku nie zabraknie pyszności z grilla i nie tylko – na miejscu będzie można zakupić dania i wypieki przygotowane przez Iskra Catering oraz Kocioł Gospodyń Wiejskich ze Sztumskiego Pola. Podczas wydarzenia odbędą się Towarzystwie Zawody w Skokach przez Przeszkody o Puchar Burmistrza Sztumu podzielone na trzy klasy: mini LL, LL oraz L. Zwycięzcy pierwszych trzech miejsc w każdej z klas

otrzymają wartościowe nagrody, puchary i flo. Szczegółowy plan wydarzenia zostanie opublikowany na stronie organizatora. Zapraszamy!

Klub Pacjenta w Sztumie

Medyczna analiza składu ciała, pomiar ciśnienia krwi, poziomu cukru oraz konsultacje kardiologiczne. Między innymi takie możliwości zaoferowali mieszkańcom organizatorzy spotkania w ramach Klubu Pacjenta, które w marcu odbyło się w Sztumskim Centrum Kultury. Klub Pacjenta to inicjatywa Grupy American Heart of Poland, która od maja będzie nowym operatorem

sztumskiego szpitala. Oprócz możliwości wykonania podstawowych badań lekarskich i konsultacji kardiologicznych, uczestnikom zaproponowano trzy wykłady na temat profilaktyki chorób układu krążenia. Pierwszy z nich zatytułowany „Fakty i mity na temat chorób układu krążenia” wygłosił świetnie znany mieszkańcom Sztumu kardiolog, dr nauk medycznych Przemysław Wilczewski. Kolejny wykład pt. „Życie po zawale – jak o siebie zadbać” wygłosiła pielęgniarka kardiologiczna Bożena Paplińska, a ostatni „Programy profilaktyczne – Akademia NFZ i portal diety.nfz.gov.pl” wygłosiła Hanna Jankiewicz z pomorskiego oddziału NFZ w Gdańsku. Przedstawiciele Grupy American Heart of Poland podkreślają, że Klub Pacjenta może odegrać istotną rolę w profilaktyce, a wszystko w myśl zasady, że lepiej zapobiegać niż leczyć. Z podobnego założenia wyszedł też Narodowy Fundusz Zdrowia, którego stoisko

również znalazło się na spotkaniu. Oprócz badań składu ciała i fantomów do samobadania, oferowało możliwość założenia Europejskiej Karty Ubezpieczenia Zdrowotnego, bardzo przydatnej w zagranicznych podróżach. Burmistrz Miasta i Gminy Sztum, który objął Klub Pacjenta patronatem, witając uczestników i organizatorów powiedział, że bardzo cieszy go zainteresowanie profilaktyką wśród Mieszkańców, bo ich zdrowie jest jedną z podstawowych trosk samorządu. Następnie, aby dać dobry przykład, sam stanął w kolejce do podstawowych badań. Jak zapewniają organizatorzy, było to pierwsze z serii planowanych spotkań w ramach Klubu Pacjenta.

Z kolei dyrektor Sztumskiego Centrum Kultury Adam Karaś już zaprasza do stoiska NFZ, które stanie podczas tegorocznych Dni Ziemi Sztumskiej obok innych punktów oferujących darmowe badania.

Kopernik w Sztumie

„Wstrzymał Słońce, ruszył Ziemię, polskie go wydało plemię...” jeszcze całkiem niedawno ten wierszyk znany był każdemu Polakowi, i każdy Polak wiedział kogo dotyczy. Trudno osądzić, jak powszechna jest dziś wiedza na temat Mikołaja Kopernika, ale 550 rocznica urodzin jest doskonałą okazją do przypomnienia i spopularyzowania jego osiągnięć.

Mikołaj Kopernik urodził się w 1473 roku w Toruniu. Choć jego rodzinnym językiem był niemiecki, to z wyboru został poddany królów Polski, walczył z Krzyżakami, badał procesy ekonomiczne, ale przede wszystkim był astronomem. Jego dzieło „De revolutionibus orbium coelestium” podważyło obowiązujący ówczesny pogląd, że to Ziemia jest centrum wszechświata, a Słońce i planety krążą wokół niej. Wprawdzie podobne poglądy były znane już w starożytności, ale to właśnie Mikołaj Kopernik przedstawił niepodważalne dowody na jej prawdziwość. Obserwacje astronomiczne, które doprowadziły go do tego wniosku prowadził głównie we Fromborku. Liczne funkcje, jakie sprawował w Diecezji Warmińskiej spowodowały, że bywał w Gdańsku, Olsztynie i Sztumie. Właśnie z tego powodu ogłoszenie przez Senat Rzeczypospolitej Polskiej roku 2023 Rokiem Mikołaja Kopernika trafiło na szczególny odzew w tych miejscach. Senacka inicjatywa jest okazją nie tylko do popularyzacji wielkiego astronoma i jego osiągnięć, ale też do promocji istniejącego od 2007 roku Szlaku Kopernikowskiego.

1 marca Burmistrz Miasta i Gminy Sztum Leszek Tabor, podczas konferencji w gdańskim Hevelianum, podpisał porozumienie o współpracy w zakresie rozwoju i promowania Szlaku Kopernikowskiego. Podpisy pod dokumentem złożyli marszałkowie województwa pomorskiego Mieczysław Struk i Wiesław Byczkowski, marszałek województwa warmińsko-mazurskiego Gustaw Marek Brzezina, członkini Zarządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego Aneta Jędrzejewska oraz przedstawiciele miast: Gdańska, Malborka, Sztumu i Kwidzyna. Sygnatariuszami porozumienia są także instytucje kultury i nauki: He-

velianum w Gdańsku, Centrum Nauki Experyment w Gdyni oraz Szlak Kopernikowski liczy ponad 300 kilometrów, a jego trasa wiedzie przez trzy województwa, na terenie których znajdują się miejscowości związane z życiem wielkiego polskiego astronoma. Jest jednym z najważniejszych szlaków kulturowych i turystycznych regionu, który ma za zadanie popularyzację wiedzy o Mikołaju Koperniku oraz wspieranie marki turystycznej Pomorza. Pomysł na utworzenie szlaku zrodził się jeszcze w 2007, jego oznakowanie nastąpiło w 2012, a obecne porozumienie jest okazją do jego promocji, rozwoju turystyki temtycznej i turystycznego rozwoju miejscowości, przez które przebiega.

Na terenie województwa pomorskiego szlak wiedzie przez miasta Gdańsk, Malbork, Sztum i Kwidzyn, gdzie z okazji Roku Mikołaja Kopernika planowane są liczne wydarzenia popularnonaukowe i kulturalne. W naszym mieście organizacją programu zajmuje się Sztumskie Centrum Kultury. Jego realizację rozpoczęto wykładem dr Jarosława Pióro „Mikołaj Kopernik - w 500 rocznicę urodzin astronoma”, który odbył się w bibliotece SCK Kwadro. Wkrótce odbędą się kolejne wykłady i prelekcje, a w planach są także happeningi i spektakle teatralne. Już teraz w SCK dostępne są zeszyty edukacyjne, które powstały we współpracy z Fundacją Janusza Christy, opowiadające historię Kajka i Kokosza w kosmosie oraz okolicznościowe pocztówki.

Podpisanie porozumienia towarzyszyło otwarciu okolicznościowej wystawy „Ponad czasem”, która przybliży fakty i ciekawostki z życia Mikołaja Kopernika oraz wykład „Niebo AstroCamery okiem Kopernika”, który poprowadził Sebastian Soberski, kierownik Planetarium i Obserwatorium Astronomicznego im. Mikołaja Kopernika w Grudziądzu. Wykład i jego bogatą ilustrację medialną wkrótce będzie można obejrzeć w Sztumie.

Złote Gody

50 lat to dużo czy mało? Wszystko zależy od skali porównawczej, ale 50 lat spędzonych w związku z drugim człowiekiem to wynik imponujący. Właśnie takim stażem małżeńskim wykazało się 10 par, które w marcu świętowały Złote Gody.

Uroczystość odbyła się w Sztumskim Centrum Kultury. Parom, które przed pół wiekiem ślubowały sobie miłość, wierność i uczciwość małżeńską, jubileuszowe życzenia składał burmistrz Miasta i Gminy Sztum Leszek Tabor. Wręczył też Jubilatom, przyznawane przez Prezydenta RP, Medale Za długoletnie Pożycie Małżeńskie, które są wyrazem uznania dla wartości życia rodzinnego, wdzięczności za codzienny trud, wzajemne wsparcie i odpowiedzialność. Nie zabrakło też pięknych wiązanek kwiatów i upominków ze sztumskim akcentem. Jubilatów gratulujemy wytrwałości i życzymy dalszych, długich lat szczęśliwego pożycia. Wszystkiego najlepszego.

Pary, które świętowały Złote Gody: Helena i Tadeusz Dróżda, Irena i Lucjan Iwańczak, Danuta i Jan Kaczmarek, Maria i Stanisław Kubaccy, Barbara i Leopold Majewscy, Hanka i Stanisław Marszałkowsky, Sabina i Roman Rawa, Barbara i Jerzy Sobkowiak, Teresa i Jan Wołoszyk, Zofia i Zenon Zieliński

Projekt obwodnicy Sztumu zaprezentowany Mieszkańcom.

Nie minął jeszcze miesiąc od prezentacji wybranego wariantu przebiegu obwodnicy Sztumu, a już odbyło się pierwsze otwarte spotkanie informacyjne na ten temat. 28 marca przedstawiciele biura projektowego Kontrakt, które sporządziło projekt oraz Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad, szczegółowo przedstawiali mieszkańcom Miasta i Gminy Sztum planowany przebieg obwodnicy. Spotkanie odbyło się w Sztumskim Centrum Kultury. Przedstawione informacje dotyczyły planowanego przebiegu obwodnicy, jej parametrów technicznych oraz szczegółowych rozwiązań, takich jak skrzyżowania, drogi serwisowe, wiadukty i inne obiekty inżynierskie. Pytań i kontrowersji wokół zaproponowanego wariantu, przynajmniej na razie, było jednak

niewiele, ponieważ projektant już na etapie wstępnym brał pod uwagę sugestie mieszkańców i przede wszystkim uwagi samorządu Miasta i Gminy Sztum zmierzające do zminimalizowania ilości rozwiązań niedogodnych dla właścicieli i użytkowników działek położonych przy planowanej obwodnicy. Obecny na spotkaniu Burmistrz Miasta i Gminy Sztum Leszek Tabor zachęcał do wnoszenia uwag i sugestii do projektu, podczas rozmów indywidualnych z projektantem, które odbyły się po zakończeniu informacyjnej części spotkania. Mają one być wzięte pod uwagę podczas dalszych prac projektowych. Zakładany harmonogram przewiduje zakończenie prac projektowych i zatwierdzenie dokumentacji do lipca 2024 roku, uzyskanie zezwolenia na realizację inwestycji drogowej

do czerwca 2025 roku, rozpoczęcie budowy obwodnicy w lutym 2026 roku i zakończenie prac w sierpniu 2028 roku. W najlepszym wypadku samochody pojadą obwodnicą Sztumu za nieco ponad 5 lat.

Według projektowanego wariantu obwodnica minie Sztum od wschodu. Rozpocznie się w okolicach terenów parku technologicznego, przebiegnie w okolicach Barlewic i Czernina, by ponownie potączyć się z drogą krajową 55 w okolicach Sztumskiej Wsi. Planowana długość obwodnicy to ok. 10 kilometrów, a inwestycja ma zostać zrealizowana w ramach programu 100 obwodnic na lata 2020-2030.

Żaba i sztumskie klimaty

Zapewne nie trzeba Państwu przedstawiać słynnej Żaby ze Sztumu, ale przypomnijmy. Żaba ze Sztumu to postać z wydanych przez Miasto i Gminę Sztum książeczek-bombajek o losach Żabki ze sztumskiego jeziora lub według niektórych źródeł ze sztumskiej fontanny. Kolejna książka o przygodach naszej żabki zatytułowana jest „Żaba i sztumskie klimaty”. Tym razem nasza sympatyczna bohaterka prowadzi czytelników przez zagadnienia związane z ochroną środowiska i przeciwdziałaniem zmianom klimatycznym. Czemu należy segregować odpady, jak bardzo szkodliwe są stare piece, czyli tzw. kopciuchy, dlaczego trzeba oszczędzać wodę i jak

istotne jest pozyskiwanie energii ze źródeł odnawialnych. To tylko niektóre z zagadnień w przystępny i dowcipny sposób omawiane w książeczce. Wszystko w myśl zasady „czym skorupka za młodu...”, bo publikacja kierowana jest do najmłodszych czytelników. Kryzys klimatyczny, w obliczu którego stoimy, może zostać powstrzymany tylko dzięki zmianie głęboko zakorzenionych nawyków i wyrobieniu nowych postaw, sprzyjających ochronie kurczących się zasobów naszej planety, a taki cel najłatwiej osiągnąć przez edukację młodych pokoleń. Książka „Żaba i sztumskie klimaty” powinna pomóc w realizacji tego celu. Zamiarem sztumskiego samorządu jest, aby swój egzemplarz publikacji otrzymał każdy sztumski przedszkolak i uczeń klas I-III. Dystrybucji książki też nadano wyjątkową formę. Trafia ona w ręce najmłodszych czytelników podczas spotkań organizowanych w placówkach oświatowych, z udziałem sztumskich samorządowców. Książeczkę dzieciom czytał Burmistrz Miasta i Gminy Sztum Leszek Tabor oraz Wiceprzewodniczący Rady Miasta Bartosz Mazerski. Obowiązkowym punktem każdego spotkania jest też dyskusja na temat zagadnień poruszanych w publikacji. Jak zauważył burmistrz Leszek Tabor, poziom wiedzy na ten temat u najmłodszych mieszkańców naszego miasta jest już wysoki, ale pozostało jeszcze sporo do zrobienia. Trzeba też liczyć na to, że zanim dzisiejsi odbiorcy książeczki wprowadzą w dorosłym życiu zasady sprzyjające oszczędzaniu zasobów planety i ochrony środowiska, wpłyną na swoich rodziców, aby choć trochę odeszli od dotychczasowych nawyków. Publikacja tej książki naturalnie nie jest jedynym elementem edukacji ekologicznej i prośrodowiskowej prowadzonej w sztumskich placówkach oświatowych. Już w przedszkolach przekazywana jest spora dawka wiedzy na temat segregacji odpadów czy szkodliwego wpływu ludzkiej działalności na środowisko. „Żaba i sztumskie klimaty” jest doskonałym uzupełnieniem prowadzonych działań, a atrakcyjna i przystępna forma publikacji są jej kolejnymi atutami. Książka „Żaba i sztumskie klimaty” została wydana w ramach projektu Sztum circular economy - odpowiedzią na współczesne wyzwania klimatyczne, współfinansowanego z Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego EOG 2014-2021 w ramach Programu „Środowisko, Energia i Zmiany Klimatu” oraz ze środków budżetu państwa.

Ioeland
Liechtenstein
Norway grants

Wspólnie działamy na rzecz Europy zielonej, konkurencyjnej i sprzyjającej integracji społecznej

Projekt pn. „Sztum circular economy - odpowiedzią na współczesne wyzwania klimatyczne” współfinansowany jest z Mechanizmu Finansowego EOG 2014-2021 w ramach Programu „Środowisko, Energia, Zmiany Klimatu” oraz ze środków budżetu państwa.

Witaj majowa jutrzeńko!

Radośnie i w poczuciu wspólnoty obchodziliśmy 232 rocznicę uchwalenia Konstytucji 3 maja. Samorządowcy, przedstawiciele organizacji społecznych i politycznych, uczniowie sztumskich szkół, funkcjonariusze Służby Więziennej, policjanci i strażacy oraz wielu innych Mieszkańców wzięli udział w uroczystościach. Po mszy w kościele św. Anny przemarsz ulicami Sztumu z wielką flagą państwową i uroczystość pod Pomnikiem Rodła. Słowo do zebranych wygłosił Wi-

ceprzewodniczący Rady Miejskiej Bartosz Mazerski, a w imieniu Wiceministra Aktywów Państwowych głos zabrała jego asystentka Ewa Sagan. Wśród gości na sztumskiej uroczystości znaleźli się senator RP Leszek Czarnobaj oraz przewodniczący pomorskich struktur Nowej Lewicy Jerzy Śnieg. 3-majowe uroczystości zakończyło złożenie kwiatów pod Głazem Pamięci. Wszystkiego najlepszego z okazji Święta Konstytucji.